AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCY FOR STATISTICS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

SAOPĆENJE
FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR V | SARAJEVO, 29.09.2015. | BROJ/ NUMBER 8

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U AVGUSTU 2015. GODINE

PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN AUGUST 2015

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U avgustu 2015. godine u poređenju sa julom 2015. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su zabilježile pad za 0,3%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine više za 1,1%.

Producer prices of industrial products (total)

In August 2015 as compared to July of 2015, Producer prices of industrial products for total industry recorded a decrease by 0,3%, whilst compared to the same month of the previous year they increased by 1,1%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U avgustu 2015. godine u poređenju sa julom 2015. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su zabilježile pad za 0,1% kao i u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine.

Industrial producer prices on the domestic market

In August of 2015 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded a decrease by 0,1%, as well as compared to the same month of the previous year.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U avgustu 2015. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu su zabilježile pad za 0,7%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine porasle za 2,9%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In August of 2015 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market recorded an decrease by 0,7%, whilst as compared to the same month they increased by 2,9%.

Agregati GIG-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U avgustu 2015. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su opale u Intermedijarnim proizvodima za 0,8% te Kapitalnim proizvodima za 0,2%, dok su porasle u Energiji i Netrajnim proizvodima za 0,2%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In August 2015 as compared to previous month the producer prices of industrial products decreased in Intermediate products by 0,8% and Capital products by 0,2%, whilst the increase was recorded in Energy and Consumer non-durables by 0,2%.

U avgustu 2015. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene niže su u Kapitalnim proizvodima za 1,0% te Trajnim proizvodima za 0,8%, dok je rast zabilježen u Energiji za 0,3%, Intermedijarnim proizvodima za 2,3% te Netrajnim potrošačkim proizvodima za 0,6%.

In August 2015 as compared to the same month of previous year, the price decrease was recorded in Capital products by 1,0% and Consumer durables y 0,8%, whilst the increase was recorded in Energy by 0,3%, in Intermediate products by 2,3% and Consumer non-durables by 0,6%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

Industrial producer prices on the domestic market

U avgustu 2015. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu niže su u Energiji za 0,2% i Intermedijarnim proizvodima za 0,1%, dok je rast zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,2% te Trajnim i Netrajnim potrošačkim dobrima za 0,1%.

In August 2015 as compared to the previous month the price increase on domestic market was recorded in Energy by 0,2% and Intermediate products by 0,1%, whilst the increase was recorded in Capital products by 0,2% and Consumer durables and Non-durables by 0,1%.

U avgustu 2015. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine, zabilježen je pad cijena u Energiji za 0,6%, Kapitalnim proizvodima za 1,1% i Trajnim potrošačkim dobrima za 0,7%, dok je rast zabilježen kod Netrajnih potrošačkih dobara za 0,4% i Intermedijarnih proizvoda za 0,3%.

In August of 2015 as compared to the same month of the previous year, the producer prices decreased in groups of Energy by 0,6%, Capital products by 1,1% and Consumer durables by 0,7%, whilst the decrease was recorded in Intermediate products by 0,3% and Consumer non-durables by 0,4%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

Industrial producer prices on the nondomestic market

U avgustu 2015. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su u Energiji za 1,5% te Netrajnim proizvodima za široku upotrebu za 0,2%, dok je pad zabilježen u Intermedijarnim proizvodima za 1,4% i Kapitalnim proizvodima za 0,5%.

In August 2015 as compared to previous month the price increase on nondomestic market was recorded in Energy by 1,5% and Consumer non-durables by 0,2%, whilst the decrease was recorded in Intermediate products by 1,4% and Capital products by 0,5%.

U avgustu 2015. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Energiji za 4,1%, Intermedijarnim proizvodima za 4,3% te Netrajnim dobrima za 1,1%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,3% te Trajnim potrošačkim dobrima za 0,7%.

In August of 2015 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Energy by 4,1%, Intermediate products by 4,3% and Consumer non-durables by 1,1%, whilst the decrease of price levels was recorded in Capital products by 0,3% and Consumer durables by 0,7%.

Industrijska područja KD-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U avgustu 2015. godine u poređenju sa julom 2015. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su niže u Vađenju ruda i kamena za 0,5%, Prerađivačkoj industriji za 0,1%, Proizvodnji električne energije za 0,2% te Vodosnabdijevanju za 0,3%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine pad cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 0,2% te Vodosnabdijevanju za 8,8%, dok su porasle u Prerađivačkoj industriji za 1,8%, te Proizvodnji električne energije za 0,1%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U avgustu 2015. godine u poređenju sa julom 2015. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su niže samo u Vađenju ruda i kamena za 0,5%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine pad cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 0,3%, Proizvodnji električne energije za 1,5% te Vodosnabdijevanju za 9,7% dok je rast zabilježen u Prerađivačkoj industriji za 0,2%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U avgustu 2015. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Prerađivačkoj industriji za 0,4%, dok je pad zabilježen u Proizvodnji električne energije za 1,5% te Vodosnabdijevanju za 0,5%.

U avgustu 2015. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su porasle u Vađenju rude i kamena za 0,2%, Prerađivačkoj industriji za 1,2% te Proizvodnji električne energije za 0,5%, dok je pad zabilježen u Vodosnabdijevanju za 6,9%.

KD Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In August 2015 as compared to July the producer prices decreased in Minning and quarrying by 0,5%, Manufacturing by 0,1%,Electricity by 0,2% and Water supply by 0,3%.

In August 2015 as compared to August of the previous year the prices decreased in Minning and quarrying by 0,2% and Water supply by 8,8%, whilst they increased in Manufacturing by 1,8% and Electricity by 0,1%.

Producer prices of industrial products on domestic market

In August of 2015 as compared to previous month the producer prices have decreased only in Minning and quarrying by 0,5%.

In August of 2015 as compared to the same month of the previous year, the prices decreased in Minning and quarrying by 0,3%, Electricity by 1,5% and Water supply by 9,7%, whilst the increase was recorded in Manufacturing 0,2%.

Producer prices of industrial products on non-domestic market

In August of 2015 as compared to previous month the prices of industrial products increased in Manufacturing by 0,4%, whilst the decrease was recorded in Electricity by 1,5% and Water supply by 0,5%.

In August 2015 as compared to the same month of the previous year the producer prices increased in Minning and quarrying by 0,2%, Manufacturing by 1,2% and Electricity by 0,5%, whilst they decreased in Water supply by 6,9%.

Indeks proizvođačkih cijena u Bosni i Hercegovini u avgustu 2015. godine

Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in August 2015

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ *domestic market*		Nedomaće tržište/*non-domestic market*		Ukupno tržište/ *total market*		Description by NACE and PRODCOM
	VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014	VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014	VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014	
UKUPAN INDEKS	**99.9**	**99.9**	**99.3**	**102.9**	**99.7**	**101.1**	**TOTAL INDEX**
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPAMA (GIG)							**BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)**
Energija	**99.8**	**99.4**	**101.5**	**104.1**	**100.2**	**100.3**	Energy
Intermedijarni proizvodi	**99.9**	**100.3**	**98.6**	**104.3**	**99.2**	**102.3**	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	**100.2**	**98.9**	**99.5**	**99.7**	**99.8**	**99.0**	Capital goods
Trajni proizvodi za široku upotrebu	**100.1**	**99.3**	**100.0**	**99.3**	**100.0**	**99.2**	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku upotrebu	**100.1**	**100.4**	**100.2**	**101.1**	**100.2**	**100.6**	Non-durable consumer goods
B Vađenje ruda i kamena	**99.5**	**99.7**	**100.0**	**100.2**	**99.5**	**99.9**	**B Mining and quarrying**
5 Vađenje uglja i lignita; vađenje treseta	99.5	99.5	98.5	100.4	99.6	99.6	5 Mining of coal and lignite;extraction of peat
7 Vađenje ruda metala	100.0	101.6	97.3	100.9	99.3	101.0	7 Mining of metal ores
8 Vađenje ostalih ruda i kamena	99.1	98.6	99.3	103.3	99.0	98.7	8 Other mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	**100.0**	**100.2**	**100.4**	**101.2**	**99.9**	**101.8**	**C Manufacturing**
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100.4	99.5	100.0	102.7	100.1	99.3	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića	100.2	101.3	100.0	97.2	100.2	101.0	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	100.0	106.7	100.0	100.8	100.0	105.0	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	100.0	100.0	100.0	99.2	100.0	101.5	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	99.4	98.4	100.0	101.3	99.7	99.4	14 Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i sličnih proizvoda	102.3	101.6	99.8	99.7	100.2	101.4	15 Manufacture of leather and similar products
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100.2	100.8	100.2	99.2	100.0	100.2	16 Manufacture of wood and products and wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99.6	99.5	100.0	100.0	99.8	99.4	17 Manufacture of paper and paper products
18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	97.3	93.7	103.8	107.3	97.3	93.8	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	91.6	92.8	96.1	101.5	102.8	106.0	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	99.6	99.6	100.0	100.2	97.6	100.5	20 Manufacture of chemicals and chemical products

Opis prema NACE i PRODCOM-u		Domaće tržište/ *domestic market*		Nedomaće tržište/*non-domestic market*		Ukupno tržište/ *total market*		Description by NACE and PRODCOM	
		VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014	VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014	VIII2015 / VII 2015	VIII2015 / VIII2014		
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i	100.0	96.4	100.0	101.5	100.0	98.8	21	Manufacture of pharmaceuticals and
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	99.2	99.4	100.0	99.9	99.5	99.6	22	Manufacture of rubber and plastic products
23	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	100.0	99.3	99.8	92.9	100.0	98.5	23	Manufacture of other non-mettalic mineral products
24	Proizvodnja baznih metala	98.3	103.7	98.6	108.7	98.5	107.5	24	Manufacture of basic metals
25	Proizvodnja proizvoda od metala, osim mašina i opreme	101.2	100.9	97.4	96.0	99.3	98.4	25	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	100.2	99.4	100.0	100.0	100.1	99.5	26	Manufacture of computers, electronic and optical instruments
27	Proizvodnja električne opreme	104.4	104.3	101.0	102.4	103.7	103.4	27	Manufacture of electrical equipment
28	Proizvodnja električnih mašina i aparata d.n.k.	100.0	98.2	100.6	100.4	100.4	99.8	28	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
29	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	100.0	102.2	100.0	99.2	100.0	99.3	29	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30	Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	100.0	98.9	100.0	114.2	100.0	99.1	30	Manufacture of other transport equipment
31	Proizvodnja namještaja	100.0	99.3	100.0	99.7	100.0	99.5	31	Manufacture of furniture
32	Ostala prerađivačka industrija d.n.k	99.9	101.7	99.7	103.7	99.8	102.9	32	Manufacturing n.e.c.
33	Popravak i instaliranje mašina i opreme	100.0	99.8	100.0	101.1	100.0	99.9	33	Repair and installation of machines and equipment
D	**Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i toplom vodom**	**100.0**	**99.5**	**98.5**	**100.5**	**99.8**	**100.1**	**D**	**Electricity,gas, steam and hot water supply**
35	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i toplom vodom	100.0	99.5	98.5	100.5	99.8	100.1	35	Electricity,gas, steam and hot water supply
E	**Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnost sanacije okoliša**	**100.0**	**90.3**	**99.5**	**93.1**	**99.7**	**91.2**	**E**	**Water supply; sewerage, waste management and remediaton activities**
38	Sakupljanje otpada, djelatnost obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala	100.0	90.3	99.5	93.1	99.7	91.2	38	Waste managament, recycling

*d.n.k./*n.e.c.-drugdje ne klasificiranih – not elswhere classified*

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije ukupan indeks

Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, overall index

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prosjek 2011 = 100 *Average 2011=100*												
2012.	100,1	100,1	100,5	100,4	100,7	100,6	100,7	100,5	99,8	100,5	100,7	100,2
2013.	100,3	100,9	98,9	98,8	98,4	98,1	98,1	98,1	97,8	97,7	98,4	98,2
2014.	99,0	98,4	97,6	97,5	97,2	97,5	97,5	97,5	97,8	98,2	99,6	99,6
2015.	99,6	99,8	99,1	99,0	99,0	98,9	98,9	98,6				
Prethodni mjesec = 100 *Previous month=100*												
2012.	100,1	100,0	100,4	99,9	100,3	99,9	100,1	99,8	99,3	100,7	100,2	99,5
2013.	100,1	100,6	98,0	99,9	99,6	99,7	100,0	100,0	99,7	99,9	100,7	99,8
2014.	100,8	99,4	99,2	99,9	99,7	100,3	99,9	100,1	100,3	100,4	101,4	100,0
2015.	100,0	100,2	99,3	99,9	100,0	99,9	100,0	99,7				
Isti mjesec prethodne godine = 100 *Same month of the previous year=100*												
2012.	100,8	100,1	100,1	100,7	101,9	101,5	99,8	100,0	98,9	99,7	100,3	100,1
2013.	100,1	100,8	98,4	98,4	97,7	97,5	97,4	97,6	98,0	97,2	97,7	98,0
2014.	98,7	97,5	98,7	98,7	98,8	99,4	99,3	99,4	100,0	100,5	101,2	101,4
2015.	100,6	101,4	101,5	101,5	101,9	101,4	101,5	101,1				
Decembar prethodne godine = 100 *December of previous year=100*												
2012.	100,0	100,0	100,4	100,3	100,6	100,5	100,6	100,4	99,7	100,4	100,6	100,1
2013.	100,1	100,7	98,7	98,6	98,2	97,9	97,9	97,9	97,6	97,2	98,2	98,2
2014.	100,8	100,2	99,4	99,3	99,0	99,3	99,2	99,3	99,6	100,0	101,4	101,4
2015.	100,0	100,2	99,5	99,4	99,4	99,3	99,3	99,0				

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu

Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, domestic market

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prosjek 2011 = 100 *Average 2011=100*												
2012.	100,6	101,0	101,0	101,1	101,3	101,2	101,2	101,4	101,4	101,6	101,7	101,6
2013.	101,5	101,7	99,1	99,1	98,8	98,4	98,3	98,1	97,8	97,6	99,0	99,0
2014.	100,1	99,9	98,4	98,2	98,1	98,2	98,1	98,2	98,3	98,4	100,0	99,8
2015.	99,3	99,3	97,9	97,9	98,0	98,1	98,2	98,1				
Prethodni mjesec = 100 *Previous month=100*												
2012.	100,4	100,0	100,1	100,2	99,9	100,0	100,2	100,0	100,2	100,1	99,9	100,4
2013.	99,9	100,2	97,3	100,1	99,7	99,6	99,9	99,8	99,7	99,8	101,4	100,0
2014.	101,1	99,8	98,5	99,8	99,9	100,1	99,9	100,1	100,1	100,1	101,6	99,8
2015.	99,5	100,2	98,6	99,8	100,3	100,1	100,1	99,9				
Isti mjesec prethodne godine = 100 *Same month of the previous year=100*												
2012.	100,6	100,5	99,9	103,2	103,5	103,2	100,3	100,9	100,4	100,8	101,0	101,1
2013.	100,9	100,7	98,0	98,0	97,5	97,2	97,1	96,7	96,4	96,1	97,3	97,4
2014.	98,6	98,2	99,4	99,1	99,3	99,8	99,8	100,1	100,5	100,8	101,0	100,8
2015.	99,2	99,4	99,5	99,5	99,9	99,9	100,1	99,9				
Decembar prethodne godine = 100 *December of previous year=100*												
2012.	100,1	100,5	100,5	100,6	100,8	100,7	100,7	100,9	100,9	101,1	101,2	101,1
2013.	99,9	100,1	97,4	97,5	97,2	96,9	96,8	96,6	96,3	96,1	97,4	97,4
2014.	101,1	100,9	99,4	99,2	99,1	99,2	99,1	99,2	99,3	99,4	101,0	100,8
2015.	99,5	99,5	98,1	97,9	98,2	98,3	98,4	98,3				

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu

Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, **non-domestic market**

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prosjek 2011 = 100 *Average 2011=100*												
2012.	99,2	98,6	99,6	99,2	99,8	99,7	99,8	99,2	97,2	98,7	99,2	98,0
2013.	98,3	99,6	98,3	98,3	97,8	97,6	97,8	98,2	97,8	97,9	97,3	96,8
2014.	97,1	96,0	96,2	96,3	95,8	96,5	96,2	96,5	96,9	97,9	99,0	99,3
2015.	100,0	100,7	101,1	101,1	100,7	100,1	100,0	99,3				
Prethodni mjesec = 100 *Previous month=100*												
2012.	99,4	101,0	99,6	100,6	99,9	100,1	99,4	98,0	101,5	100,5	98,8	99,4
2013.	100,3	101,3	99,2	99,5	99,5	99,8	100,2	100,4	99,6	100,1	99,4	99,5
2014.	100,3	98,9	100,2	100,1	99,5	100,7	99,7	100,3	100,4	101,0	101,1	100,3
2015.	100,7	100,7	100,4	100,0	99,6	99,4	99,9	99,3				
Isti mjesec prethodne godine = 100 *Same month of the previous year=100*												
2012.	100,7	99,3	100	99,6	99,8	99,4	99,0	98,6	96,4	98,0	99,2	98,3
2013.	99,1	101,0	99,2	99,1	98,0	97,9	98,0	99,0	100,6	99,2	98,1	98,8
2014.	98,8	96,4	97,4	98,0	98,0	98,9	98,4	98,3	99,1	100,0	101,7	102,6
2015.	103,0	104,9	105,1	105,0	105,1	103,7	104,0	102,9				
Decembar prethodne godine = 100 *December of previous year=100*												
2012.	99,5	98,9	99,9	99,5	100,1	100	100,1	99,5	97,5	99,0	99,5	98,3
2013.	100,3	101,6	100,8	100,3	99,8	99,6	99,8	100,2	99,8	99,9	99,3	98,8
2014.	100,3	99,2	99,4	99,5	99,0	99,7	99,4	99,7	100,1	101,1	102,3	102,6
2015.	100,7	101,4	101,8	101,8	101,4	100,8	100,7	100,0				

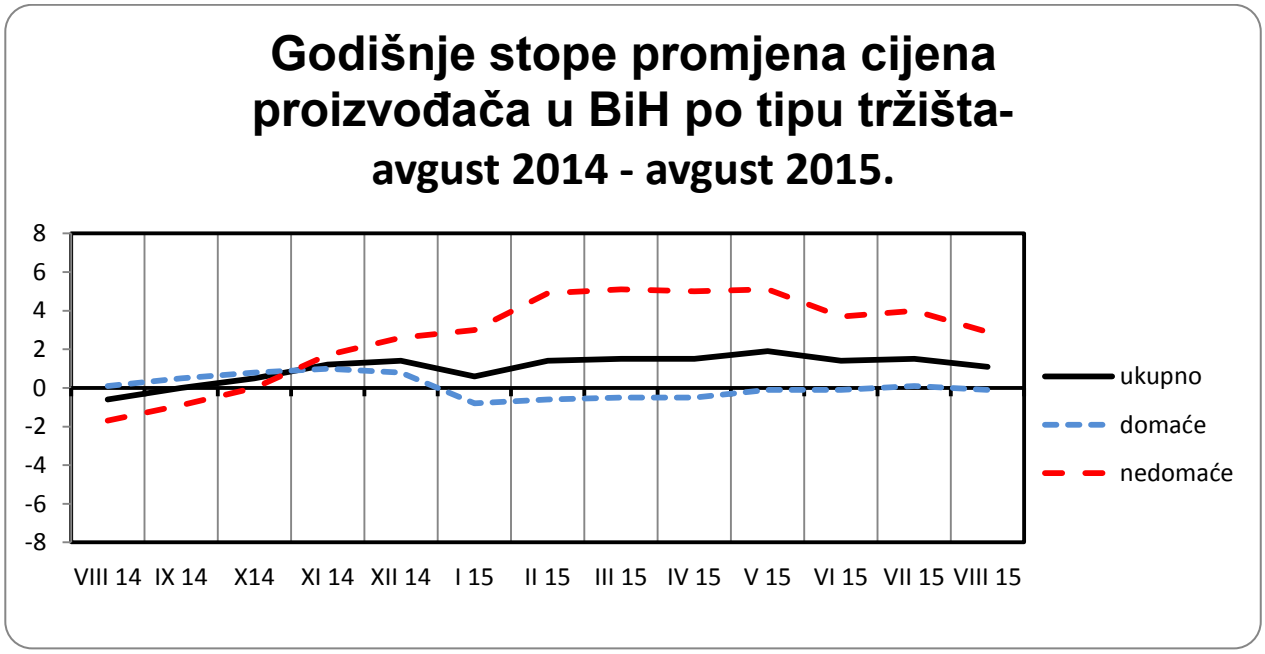

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća proizvode i prodaju na domaćem i nedomaćem tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao inidikator opće inflacije. Zatim služi i kao indikator makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obimu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima, važan alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i fiskalnih politika, kao i za donošenje informisanih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na osnovu reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene direktno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa italijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Osnovni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno posmatrati je bi kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu a prema podacima dobijenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih preduzeća.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index *is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.*

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical perfomances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts, and as a important tool in creating monetary and fiscal politic.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it´s producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers throug the unique questionnary created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have choosen the items to be priced.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovnim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresi ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu, PDV i akcize.
Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB (free on board), što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara, a kupac plaća prijevoz, osiguranje, troškove istovara te prijevoz od odredišne luke do krajnjeg mjesta korištenja.
Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze direktno vezane za promet kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje poduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.
Sve cijene se prikupljaju mjesečno u periodu prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunate indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za nivo Bosne i Hercegovine.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, disscounts, VAT and excises.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board), which means that a seller pays the transport to the port, deliverance, loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination.
This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month, The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi se baziraju na podacima Godišnjeg izvještaja industrije (IND-a 21) iz 2010. godine dok se na nivou države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2010. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Weights

Weights applayed for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of salles of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2010, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2010. Each year the weights are price updated.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010, zasnovane na PRODCOM listi 2010.

Classificiation

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Agregiranje

Pri izračunavanju indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na nivou proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg perioda i bazne cijene (cijene iz decembra prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspayres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applayed. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayeres´s formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/*Phone*: **+387 (33) 911 911** · **Telefaks**/*Telefax*: **+387 (33) 220 622**
Elektronska pošta/*E-mail :* **bhas@bhas.ba** · **Internetska stranica**/*Web site*: **http: //www.bhas.ba**

Odgovara zamjenik direktora Fadil Fatić
Person responsible: Fadil Fatić, Deputy Director

Saopćenje priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović
Prepared by: Mrs. Rubina Ligata and Mr. Gorcin Stojanovic

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet